

Pascal a világ egyik legnagyobb imádkozója. Ha szavait olvasva — imádkozva, mégis akarunk valamit *tőle is* tanulni, ezt az elszánt kitartást, az ima veszélyben és kietlenségben is megálló heroizmusát próbáljuk tőle eltanulni.

BLAISE PASCAL

Jézus misztériuma

A *Jézus misztériuma* című szöveget csak 1844-ben publikálták Pascal autográf kézirat-hagyatékából. A *Gondolatok* későbbi kiadásában nem maradt együtt ez az összeállítás. Brunshwicg mértékadó kiadásában az egész szövegegység legnagyobb része a *Gondolatok* 553. darabjaként jelenik meg. A többi szakasz számait — az esetleges visszakeresés érdekében — feltüntetjük.

Halálában emberi kezeiktől okozott kínokat szenved át Jézus; agóniájában azonban magakeltette gyötrelmeket: turbavit semetipsum (Jn 11,33). Nem emberi kéz; mindenható kar sújt most: ezt a bűntetést csak a Mindenható viselheti el.

Jézus legalább három legkedvesebb barátjában vigasztalást keres — és azok alszanak. Kéri őket, hogy virrasszanak vele egy kevésbé, és ők — teljes nemtörődömséggel magára hagyják. Részvétük oly csekély, hogy egy percig sem tudja szemükről leparancsolni az álmot... Így aztán Jézus egyedül marad, kiszolgáltatva az isteni haragnak.

Jézus egyedül van: nem hogy nem érzi, nem osztja fájdalmát senki más, *tudója* sincs, csak ő tud róla, meg a Magasságbeli Isten.

Jézus kertben van. Nem a gyönyörűség kertjében, mint az első Ádám — ahol maga is elveszett, s vesztére lett az egész emberi nemnek —, hanem a gyötrelmek kertjében, ahol üdvösséget szerez magának és az emberi nemnek.

Végigszenvedi ezt a kint és elhagyatottságot az éjszaka borzalmas magányában.

Azt hiszem, Jézus soha máskor nem panaszkodott, de most panaszkodik, s úgy, mintha túlcsonduló szomorúságát nem tudná többé magában tartani: Szomorú az én lelkem mindhalálig.

Jézus társaságot és enyhülést keres az emberek között. Azt gondolom, egész életében egyedülálló eset ez. S most sem talál vigasztalásra, mert tanítványai alszanak.

Jézus haláltusája a világ végéig tart — hogyan alhatnánk alatta?

Jézus teljes kiszolgáltatottságában, virrasztásra hívott barátait is álomban találva neheztel, mert veszedelemnek tették ki *magukat* —

nem őt, s hálátlanságukra ügyet sem vetve, gyöngéd szívességgel figyelmezteti őket saját üdvükre és saját javukra: a lélek kész, a test erőtlén.

Jézus, amikor újra álomban leli őket, mert nem maradtak ébren sem őmiatta, sem maguk miatt, jóságosan aludni hagyja s nem ébreszti fel őket, hadd pihenjenek.

Jézus imádkozik, míg nem ismeri az Atya akaratát — és fél a haláltól; mihelyt megismerte, elébe lép, hogy följajnlkozzék: Eamus. Processit. (Jn 18,4-5)

Jézus kéréssel fordult az emberekhez, s nem talált meghallgatásra.

Jézus, míg tanítványai aludtak, üdvösségükön munkálkodott. Minden igazzal megtette ezt: amíg aludtak a semmiben születésük előtt vagy a bűnben születésük után.

Csak egyszer kéri, hogy múltjék el a kehely, alázatosan akkor is; s kétszer, hogy jöjjön, ha úgy rendeltetett.

Jézus lelkére homály borul. Alszik minden barátja, s talpon van minden ellensége. — Jézus egészen Atyjára bízva magát.

Jézus nem az ellenséget látja Júdásban, hanem Isten szeretett akaratának eszközét, és... *barátjának* szólítja.

Jézus elszakad tanítványaitól, hogy megkezdje haláltusáját. Hogy utánozzuk, válnunk kell nekünk is azoktól, akik legközelebb állnak hozzánk, s legjobban egyek velünk.

Imádkozzunk tovább, hisz Jézus agonizál, és a legnagyobb kínokat szenved.

Vigasztalódjál: nem keresnél, ha már meg nem találtál volna.

Gondoltam rád haláltusámban; érted hullattam azokat a vércseppeket.

Nem magad próbálsz; engem kísérsz, ha azon gondolkodol, vajon meg tudnád-e tenni ezt vagy azt a távolabbi dolgot. *Én* fogom megtenni általad, ha az ideje eljön.

Engedd, hogy vezesselek parancsaimmal. Látod, milyen jól vezettem a Szűzet meg a szenteket, akik hagyták, hogy én cselekedjem bennük.

Az Atya szereti mindazt, amit én teszek.

Azt akarod, hogy míg nekem folyvást vérem omlik, neked könnyet se kelljen ontanod?

A megtérésed műve rám tartozik. Ne félj, és imádkozzál bizalommal, mintegy nekem segítve.

Jelen vagyok számodra szavammal a Szentírásban, lelkemmel az Egyházban, sugallataimmal és hatalmammal a papokban — de jelen vagyok a hívekben is: imádságom által.

Az orvosok nem gyógyítanak meg — végül is meg fogsz halni. Én azonban meggyógyítalak, és testedet halhatatlanná teszem.

Viseld el testi rabságodat és kötöttségedet. Most csak a lélek bilincseit oldom le rólad.

Inkább barátod vagyok akárki másnál, mert többet tettem érted mindenkinél, mert senki sem fogadna el jó lélekkel annyi bántást tőled, amennyit én elfogadtam, és mert senki sem halt volna meg érted — hűtlenséged és kegyetlen gonoszságod napjaiban, mint én tettem, s kész vagyok megtenni most is, sőt meg is teszem választottaimban meg az Oltáriszentségben.

Ha ismernéd bűneidet, kétségbe esnél. — Kétségbe kell hát esnem, Uram, mert a te szavad fölfedte előttem gonoszságomat. — Nem úgy, mert én, ha megmutatom, hát gyógyítom is, s az, hogy szólok róla, jele, hogy ki akarlak gyógyítani belőle. Amint jóvátészed, úgy fogod megismerni őket, s azt a szót hallod majd: Íme, bűneid, melyekre bocsánatot nyertél. Tarts hát bünbánatot rejtett bűneidért és az ismert bűneid mélyén rejtőző fel nem tárt gonoszságért.

Uram, én mindent neked adok.

Jobban szeretlek mint te szeretted a szennyet, amelyben elmerültél. Ut immundus pro luto. (Horatius: Epist. lib. I. 2-26.)

Engem illet érte a dicsőség, és nem téged — féreg és por.

Valld meg lelki vezetődnék, valahányszor még az én szavaim is rosszra, hiúságra vagy kíváncsiságra csábítanak.

Látom a mélységet, amelybe gőgöm, kíváncsiságom s bűnös vágyódásom beleránt. Semmi kapcsolat sincs köztem és Isten között, köztem és Jézus Krisztus, az igaz ember között. De ő bűnné lett értem; minden csapásodat magára vonta. Visszataszítóbb nálam magamnál is, és a helyett, hogy irtózva elfordulna tőlem, megtisztetésnek tekinti, ha hozzálépek és segíték neki.

Ő azonban gyógyulást szerzett magának, s még inkább gyógyulást szerez nekem.

Egyesítenem kell sebeimet az ő sebeivel, magamat hozzá kell kapcsolnom, s üdvözít majd — magát üdvözítve. De újabb sebeket már nem kell ejteni rajta.

Vigasztalódjál: nem magadtól kell várnod, amire vársz. Ellenkezőleg: magadtól semmit sem várva kell várakoznod.

Jézus Krisztus sírja. — A kereszten halott volt Krisztus, de látható. Most holtan és rejtve pihen a sírban.

Jézus Krisztust csak szentek temethették el.

Jézus Krisztus nem tett semmi csodát a sírjánál.

Csak szentek léphetnek be abba.

Itt öltözik Jézus Krisztus új életbe, nem a kereszten.

Ez a passió és a megváltás utolsó misztériuma.

Jézus Krisztus nem hajthatta le máshová fejét a földön, csak a sír szikláira.

Ellenségei folyvást üldözték — egészen a sírig. (Gondolatok, 560.)

Gyakran szólok hozzád, és tanácsot adok neked, mert lelki vezetőd nem beszélhet, én meg nem akarom, hogy hiányt láss lelki irányításban. S lehet, hogy imáitól indítatva teszem — és így ő vezet, ha nem látod is. — Nem keresnél, ha nem bírnál már is —, ne légy hát nyugtalan.

Ne hasonlítsd magad másokhoz, hanem csak énhozzám. Ha nem találsz meg engem azokban, akikhez méred magadat, gyalázatos undokság a mércéd. Ha megtalálsz bennük, mérd hozzájuk magad. De kit fogsz hozzájuk hasonlítani? — magadat-e vagy engem magadban? Ha magadat: gyalázatos undokságot mérsz; ha engem, magam hasonlítasz magamhoz. Lám: én vagyok az Isten mindekben. (Gondolatok, 555.)

Jézus Krisztus föltámadása után, úgy látszik, csak sebeit engedte megérinteni: Noli me tangere. (Jn 22,17) Csak kínjaival kell hát egyesülnünk.

Eledelül adta testét halandó ember korában az Utolsó Vacsorán, föltámadottként a tanítványoknak Emmausban, s végül az egész Egyháznak úgy, amint a mennybe fölment. (Gondolatok, 554.)

„Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek.” Veszedelmes dolog a kísértés; ha utolér, azért tehet, mert nem imádkoztál eléggé.

Et tu conversus confirma fratres tuos. Előbb azonban: conversus Jesus respexit Petrum. (Lk 22,32)

Szent Péter engedelmet kér, hogy Malkusra sűjtson, lecsap, mielőtt hallaná a választ, és Jézus Krisztus azután felel. (Gondolatok, 744.)

Jézus Krisztus nem akarta, hogy bírósági ítélet nélkül öljék meg. Mert sokkal nagyobb gyalázat elítéltetve meghalni, mint jogtalan támadás áldozataképpen. (Gondolatok, 790.)

Pilátus hamis igazságossága csak arra jó, hogy szenvedést okozzon Jézus Krisztusnak. Igazságosságában megostoroztatja őt, s aztán megöleti. Jobb lett volna, ha egyszerűen megölette volna. Ilyenek azok, akik csak mímelik az igazságot: Jó és rossz tetteket egyaránt cselekszenek, hogy tessenek a világnak, és megmutassák: nem egészen Krisztuséi, ne kelljen szégyenkezniök miatta. A nagy kísértések és bűnalkalmak idején aztán végül megölik őt. (Gondolatok, 791.)

Jelenits István fordítása